

# Notitie 'Kust-Wadden-variant' bestuurlijke toekomst Kop van Noord-Holland

Datum: 9 juni 2009

## Inhoudsopgave

1.	Inleiding .....	1
2.	Inhoudelijke kansen en bedreigingen .....	1
2.1.	Economie.....	2
2.1.1.	Haven, offshore-industrie, energie.....	2
2.1.2.	Visserij .....	2
2.1.3.	Detailhandel .....	2
2.1.4.	Bedrijventerreinen.....	2
2.1.5.	Landbouw .....	3
2.1.6.	Toerisme en recreatie.....	3
2.2.	Wonen .....	3
2.3.	Waddenzee, natuur en landschap.....	3
2.3.1.	Waddenzee.....	3
2.3.2.	Natuur en landschap.....	4
2.4.	Milieu .....	4
2.5.	Cultureel erfgoed .....	4
2.6.	Arbeidsmarktbeleid, onderwijs en kennisclusters, (Europese) fondswerving .....	5
2.6.1.	Arbeidsmarktbeleid .....	5
2.6.2.	Onderwijs en kennisclusters .....	5
2.6.3.	Fondswerving.....	5
2.7.	Infrastructuur .....	5
3.	Strategische en toekomstvisie(s) .....	6
4.	Conclusies.....	6

# 1. Inleiding

Eind april 2009 zijn de vertegenwoordigers van alle gemeenteraden in de Kop van Noord-Holland weer bijeengekomen om de raadsbesluiten aangaande het rapport *De kop steekt de koppen bij elkaar!* van informateur Schoof met elkaar te delen en de voortgang te bespreken. Voor de goede orde: het rapport van de informateur is het resultaat van zijn verkenning naar mogelijkheden van bestuurlijke samenwerking die moet leiden tot vergroting van de bestuurskracht<sup>1</sup>. Het advies van de informateur is een herindeling die resulteert in vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland: (1) Gemeente Texel, (2) gemeente Den Helder, (3) gemeente Oost: Anna Paulowna, Wieringen, Wieringermeer en Niedorp en (4) gemeente West: Zijpe, Schagen en Harenkarspel.

De gemeenteraad van Den Helder heeft het advies van de informateur niet onderschreven. Dit komt enerzijds vanwege het ontbreken van een inhoudelijke onderbouwing van het advies van de informateur. Anderzijds denkt de raad dat een fusie met andere gemeenten voor Den Helder én voor de regio zowel kwalitatief als kwantitatief een meerwaarde kan hebben. Die meerwaarde laat zich voor de regio ook vertalen naar de burger. Het presidium heeft vervolgens dit doorvertaald in de wens de in het rapport van de informateur op de bladzijden zeven en acht genoemde variant verder op inhoud uit te werken. Deze zogenaamde 'Kust-Wadden-variant' (KW-variant) is als volgt: Den Helder, (een deel van) Zijpe, Anna Paulowna en Wieringen. De informateur raadt aan niet veel tijd en energie in deze variant te stoppen, omdat er onvoldoende samenhang in zou zitten en de omvang niet in de pas loopt met wat de meeste gemeenten voor ogen staat. De informateur reikt echter zelf een duidelijk argument vóór de KW-variant aan, namelijk, dat met name watergebonden, maritieme en recreatieve functies met meer kracht en integraliteit kunnen worden uitgeoefend<sup>2</sup>.

In deze notitie is de hierboven genoemde verkenning uitgevoerd, waarbij in wordt gegaan op de vraag of er een meerwaarde is van de KW-variant voor de regio (en daarmee voor Den Helder)<sup>3</sup>. Daarvoor kijken we naar de kansen en bedreigingen op verschillende onderwerpen die de gemeenten in de KW-variant mogelijk binden. Daarbij wordt ingegaan op de ruimtelijke en economische aspecten. Een deel van deze onderwerpen hebben een regionaal belang en stijgen daardoor boven de lokale regio van de KW-variant uit. Het belang van een fusie voor de regio moet vooral blijken uit de meerwaarde op het lokale niveau van de vier gemeenten in de KW-variant. In de notitie wordt deze knip in lokaal en regionaal belang doorgevoerd.

Tot slot kan worden opgemerkt dat veel belang wordt gehecht aan het behoud van de identiteit van de voormalige gemeenten c.q. gemeenschappen en buurtschappen.

## 2. Inhoudelijke kansen en bedreigingen

Inhoudelijke beleidsdoelstellingen van Den Helder zijn vastgelegd in de Strategische Visie 2020 en straks ook in de Structuurvisie Den Helder 2020 die daarvan een ruimtelijke vertaling is. Deze doelstellingen hebben enerzijds een lokale context binnen het gebied van de KW-variant, anderzijds overstijgen deze doelstellingen het lokale schaalniveau. Voor het bereiken van de lokale doelstellingen kan fuseren mogelijk een extra meerwaarde betekenen boven uitsluitend meer met elkaar samenwerken. De bovenregionale doelstellingen gaan de scope van de lokale regio te boven en hiervoor is samenwerking met andere gemeenten in de Kop van Noord-Holland, en ook in heel Noord-Holland Noord een belangrijke voorwaarde.

De diverse inhoudelijke beleidsvelden en –opgaven zijn in deze notitie beschouwd vanuit deze tweedeling: voor welke inhoudelijke opgaven is fuseren (volgens de KW-variant) een meerwaarde, en voor welke opgaven is geen fusie maar regionale samenwerking (op de schaal van de Kop, NHN, provinciaal) noodzakelijk.

<sup>1</sup> N. Schoof: Rapport *De kop steekt de koppen bij elkaar!*, blz. 1, 2009

<sup>2</sup> N. Schoof: Rapport *De kop steekt de koppen bij elkaar!*, blz. 7, 2009

<sup>3</sup> Een aantal algemenere consequenties van herindelings is bij deze verkenning buiten beschouwing gelaten. Hiervoor kan worden verwezen naar het onderzoek van de RUG en Berenschot: Herindeling gewogen, oktober 2008, waarin bestuurskracht als voornaamst motief is genoemd. Daarnaast is gewezen op de rol van de politiek bij herindeling en in algemene zin op de effecten van herindeling op de dienstverlening, lastendruk, bestuurskracht en de personele gevolgen.

## **2.1. Economie**

Zonder regionale economie kan er geen sprake zijn van een lokale economie. Dit geeft aan dat de gemeenten vanuit economisch perspectief zijn verknoopt met de regio. De Kamer van Koophandel heeft drie kansrijke sectoren benoemd in Noord-Holland Noord: energie & water, agribusiness, vrijetijdsindustrie. Een succesvolle (door)ontwikkeling van deze sectoren is kansrijker vanuit een centrale regio. Als er sprake is van een gefuseerde gemeente hoeven er met minder partijen afspraken te worden gemaakt en zijn er minder deelbelangen. Dat geldt echter niet voor alle deelreinen van economische ontwikkeling.

### **2.1.1. Haven, offshore-industrie, energie**

De havenontwikkeling in Den Helder is van belang voor de verdere groei van de maritieme werkgelegenheid. Deze zal in de toekomst verschuiven van de offshorewinning van olie en gas naar windenergie (op langere termijn) en een duurzaam beheer en exploitatie van de Noordzee. De haven van Den Helder en het Regionaal Havengebonden Bedrijventerrein op het grondgebied Anna Paulowna moeten deze bedrijfstakken de ruimte bieden. In dit verband biedt een fusie met Anna Paulowna voordelen.

In de visie van de Kamer van Koophandel en volgens het Gebiedsdocument Noord-Holland Noord is de regio Kop van Noord-Holland onderdeel van een groter gebied dat kansen biedt voor de ontwikkeling van een duurzaam energiecluster. De haven van Den Helder draagt hierin bij, maar ook het ECN in Petten (gemeente Zijpe) en de Afsluitdijk (gemeente Wieringen) waar energie uit water gewonnen kan worden (getijdenenergie, zoet-zoutwaterovergang).

Ondanks dat samenwerking op de schaal van de grotere regio NHN op het gebied van duurzame energie nodig blijft, is hier een bestuurlijk voordeel te behalen wanneer de vier gemeenten samen gaan.

### **2.1.2. Visserij**

De visserijsector is aanwezig in zowel de gemeente Den Helder als in de gemeente Wieringen. Op 1 januari 2007 is de Helderse visafslag, onder de naam Visafslag Hollands Noorden, samengegaan met de visafslag in Den Oever. Het 'product' van de Noordkopvloot is van absolute topkwaliteit en gepositioneerd in het topsegment van de markt.

De sector staat al jaren onder druk door enerzijds de quotering en anderzijds de hoge brandstofprijzen. De verwachting is dat de visafslagen meer moeten samenwerken om te blijven bestaan. Den Helder en Den Oever werken al samen met IJmuiden, Scheveningen, Stellendam en Colijnsplaat op IT-gebied (*United Fish Auctions, UFA*). Omdat de visafslagen het vooral moeten hebben van intensieve samenwerking, binnen en buiten de regio, biedt de KW-variant weinig of geen meerwaarde voor deze sector. Wel kan een fusie van Den Helder, Anna Paulowna en Wieringen meer mogelijkheden bieden om voor de drie havens het ruimtegebruik onderling te optimaliseren door meer tot uitwisseling van bepaalde havenbedrijvigheden te komen.

Er is reeds een bestaande samenwerking tussen Den Helder, Texel en Wieringen om af te stemmen ten bate van het bestuurlijk Platform Visserijgemeenten.

### **2.1.3. Detailhandel**

In Noord-Holland Noord hebben veel gemeenten hun eigen detailhandelsbeleid geformuleerd. Hierdoor kunnen vestigingsvoorwaarden per gemeente verschillen. Binnen een nieuwe gemeente ontstaan door fusie zal er sprake zijn van een eenduidig beleid met een centrale aansturing. Dat draagt bij aan duidelijkheid en kan daarmee een stimulans zijn voor een groei in de detailhandel.

### **2.1.4. Bedrijventerreinen**

De ontwikkeling en exploitatie van bedrijventerreinen in Noord-Holland Noord vraagt om een centrale aansturing. De Provincie stuurt in de ontwikkeling van regionale en lokale bedrijfsterreinen en vraagt regio's om die reden om Regionale Bedrijventerreinvisies te maken. Deze is er ook voor de Kop van Noord-Holland. Afstemming over bedrijventerreinen vindt dus vooral op hogere schaalniveaus dan die van de KW-variant plaats. Wel is de realisering van bedrijventerreinen soms gemakkelijker in een

gefuseerde gemeente. Voorbeeld is de ontwikkeling van het Regionale Havengebonden Bedrijventerein in Anna Paulowna op de grens met de gemeente Den Helder.

### **2.1.5. Landbouw**

Op het gebied van de landbouw/bollensector is er een raakvlak tussen de gemeenten binnen de KW-variant. De bollensector heeft op dit moment last van de verander(en)de omstandigheden, zoals de koers van de euro t.o.v. de dollar en grote veranderingen in de vraag van consumenten. De bollensector zelf is niet of weinig georganiseerd. Er is ook geen structurele samenwerking tussen de gemeenten. Fusie biedt dus kansen om gemeenteovertijgende zaken aan te pakken en om een (gemeentegrensoverschrijdende) strategie te kunnen bepalen voor de toekomst van het landelijk gebied en in te spelen op het mogelijk wegvallen van grote delen van de bollensector

### **2.1.6. Toerisme en recreatie**

Op dit terrein neemt Den Helder het voortouw in gezamenlijke gedachtevorming en beleidsvorming voor de Kop van Noord-Holland. Voorbeeld hiervan is de coördinatie van het Beleidsgestuurde Budgetcontract VVV-Kop van Noord-Holland en de inbreng van toerisme en recreatie in het Gebiedsdocument Noord-Holland Noord dat in het kader van de Verstedelijkingsafspraken met het Rijk wordt opgesteld.

De samenwerking in toerisme en recreatie tendeert meer en meer naar een bovenregionaal schaalniveau, dat van Noord-Holland Noord. Of in de terminologie van de Kamer van Koophandel NoordWest Holland: " Een regio, Een merk". De samenwerking dient dus vooral op een hoger schaalniveau dan dat van de vier fusiegemeenten in de KW-variant plaats te vinden. Echter voor de realiseerbaarheid van toeristische initiatieven op de schaal van de fusiegemeenten heeft een fusie voordelen, zoals voor gebiedsontwikkeling van de kustzone, of voor bijvoorbeeld de realisatie van toeristische routes langs de Waddenkust in de gemeenten Den Helder, Anna Paulowna en Wieringen, omdat de bestuurlijke besluitvorming een stuk gemakkelijker is.

## **2.2. Wonen**

Ten aanzien van wonen wordt vooral gewezen op de voor de regio Kop van Noord-Holland naar de toekomst toe onafwendbare (verdergaande) krimp van de bevolking. Het lijkt niet reëel om uit te gaan van het vasthouden van de in het rapport van de informateur genoemde inwoneraantallen voor de gemeenten in de Kop. Een verdere daling lijkt op basis van recente prognoses realistischer. Gestreefd wordt naar een evenwichtig over de regio verspreid woningaanbod voor de diverse doelgroepen en met onderscheid naar stedelijke en meer plattelandsgemeenten. Dan wordt meer ingezet op het bieden van passende woonkwaliteiten in plaats van op puur kwantitatieve opgaven en dan hoeft inwonersdaling op zichzelf niet bedreigend te zijn voor de regio.

Dit vereist regionale samenwerking op minimaal het schaalniveau van de Kop van Noord-Holland, maar er liggen ook relaties met de woningmarkt in de regio Alkmaar en Hoorn. De woningmarkt is dus (inter)regionaal. Op deze wijze wordt er nu ook al met het beleid voor wonen omgegaan. Lokale woonvisies gaan als paragrafen op in een Regionale woonvisie. De fusie zoals met de KW-variant voorgesteld, versterkt dus niet het regionaal denken over de woningmarkt. Maar fusie van de negen kopgemeenten tot bijvoorbeeld drie gemeenten maakt het wel gemakkelijker om bestuurlijk tot besluiten te komen op het (boven)regionale schaalniveau.

## **2.3. Waddenzee, natuur en landschap**

Op deze terreinen opereert Den Helder in veel gevallen namens de Kopgemeenten of neemt Den Helder het voortouw in gezamenlijke gedachtevorming/beleidsvorming, zoals in het geval van het Beheerplan Natura 2000 Waddenzee en Noordzeekustzone en de bestuurlijke deelname in de Gebiedscommissie Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) namens de Kopgemeenten.

### **2.3.1. Waddenzee**

Den Helder, Anna Paulowna en Wieringen trekken gezamenlijk op waar het gaat om de Waddenzee en Waddenkust. Den Helder heeft hierbij het voordeel over de vakspecifieke deskundigheid te beschikken en helpt op deze wijze de andere gemeenten in de standpuntbepaling. Er is op dit gebied dus reeds sprake van een goede samenwerking, die waar nodig ook bestuurlijk wordt afgehecht via

het Regionaal Overleg Volkshuisvesting en Economische Zaken (ROVEZ-overleg) van de regio. Ook de inbreng van de gemeente Texel is hierbij van grote waarde als het gaat om het behoud van de Waddenzee.

Een fusie van de gemeenten Anna Paulowna, Wieringen en Den Helder draagt er dan ook niet direct aan bij dat de drie aan de Wadden gelegen gemeenten samen een sterkere vuist kunnen maken naar andere (overheids)partijen. Zij zijn afzonderlijk in de huidige omvang en met de huidige samenwerking voldoende in staat om de gezamenlijke standpunten, wensen en plannen kenbaar te maken. Wel bevordert een fusie het beeld van één Waddengemeente op de vaste wal. De gemeente Wieringen streeft hiernaar en kijkt wat dit beeld betreft ook naar de Waddeneilanden.

### **2.3.2. Natuur en landschap**

Op het terrein van natuur en landschap hebben de fusiegemeenten uit de KW-variant grote raakvlakken: landschapsbeheer en natuurbeheer- en ontwikkeling in de binnenduinrandzone en het voor de vier fusiegemeenten kenmerkende open (bollen)landschap. Dit kenmerkende landschap onderscheidt zich van dat van de overige gemeenten in de Kop. Op dit beleidsterrein wordt nog op bescheiden schaal samengewerkt. Fusie kan bijdragen aan eenduidige beleids- en besluitvorming voor het grondgebied van de vier fusiegemeenten en aan een betere samenwerking met natuur- en landschapsorganisaties.

De gemeenten Anna Paulowna, Zijpe en Wieringen kunnen organisatorisch en vanuit kennis- en capaciteitsoverwegingen wel baat hebben bij een fusie met Den Helder. Deze gemeenten hebben een klein ambtelijk apparaat en hebben meer moeite om alle ontwikkelingen in wet- en regelgeving en planvorming op deze beleidsterreinen<sup>4</sup> goed te kunnen volgen en daarbij ook tijdig inbreng te leveren.

### **2.4. Milieu**

In zijn algemeenheid wordt gesteld dat de gemeente, als decentrale overheid, voornamelijk het milieubeleid uitvoert dat door de hogere overheden EU, rijk en provincie is geformuleerd en vastgelegd in sectorale regelgeving. Het milieubeleid van de (hogere) overheden is gericht op een duurzame leefkwaliteit. Gemeenten geven op eigen wijze invulling aan het tot stand brengen van een kwalitatief hoogstaand woon-, werk- en leefmilieu en daarmee een vitale en duurzame gemeente. Wat in dit verband de best passende leefkwaliteit is, is tijd-, gebied- en situatiegebonden en sterk afhankelijk van het lokale draagvlak.

Gemeenten hebben een eigen ambitie, mogelijkheden, moeilijkheden en politieke agenda. Dit introduceert grote verschillen tussen de gemeenten in de uitvoering van het (rijks)milieubeleid, en daar komt bij dat het milieubeleid gebiedsgebonden is en ook daarin verschilt (duinen, wadden, zee). Milieu is dus een lokaal kwaliteitskenmerk.

Door deze verschillen per gemeente heeft samenwerking op het gebied van milieubeleid en bij milieu-uitvoering (vooral in relatie tot bedrijven) in het verleden niet gebracht wat men er van verwacht had en heeft het meer gekost dan opgebracht. Wat nu wel goed loopt, is de samenwerking op minder politiekgevoelige milieuonderwerpen zoals de uitvoering van watertaken als onderhoud riolering, aanleg riolering buitengebied etc.

Een bestuurlijke fusie tussen de vier gemeenten biedt mogelijkheden om voor een groter gebiedsareaal eenduidigheid te creëren in de uitvoering van milieubeleid en dat heeft voordelen voor burgers en bedrijven. Ook uit organisatorisch, kennis- en capaciteitsoogpunt levert een fusie schaalvoordelen op.

### **2.5. Cultureel erfgoed**

De ontstaansgeschiedenis van de vier gemeenten in de KW-variant is zeer divers: een kleilembult uit de IJstijd (Wieringen), een maritiem dorp ontstaan rond 1500 (Den Helder) en vier polders (Zijpe 1597, Wieringerwaard 1610, Waardpolder 1834 en Anna Paulowna 1846). Dankzij deze ontstaansgeschiedenis kenmerkt het gebied van de vier fusiegemeenten in de KW-variant zich door verschillende landschappelijke en cultuurhistorische identiteiten: jonge duinen, Stelling van Den Helder en Den Oever, water en de strijd tegen het water, nautische monumenten, agrarische dorpen, polders, dijken.

<sup>4</sup> Maar geldt ook in meer algemene zin voor andere beleidsterreinen, zoals bouw- en woningtoezicht, ruimtelijke ordening en Europees beleid.

Het kenbaar maken van de cultuurhistorische ontstaansgeschiedenis in landschappelijke structuren en gebouwen levert een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van het gebied en aan het historisch bewustzijn van haar inwoners.

Er bestaat weinig samenwerking tussen de gemeenten op het gebied van cultuurhistorie, terwijl cultuurhistorische artefacten toch vaak gemeentegrenzen overstijgen. Binnen de gemeentelijke organisaties zijn de formaties voor cultureel erfgoed deeltijdfuncties en vaak of alleen gericht op beleid of op uitvoering. Een fusie van de vier gemeenten maakt het mogelijk om krachtiger, op een meer integrale wijze en gebiedsgericht invulling te geven aan het versterken van en zichtbaar maken van de cultuurhistorische waarden van het gebied.

## **2.6. Arbeidsmarktbeleid, onderwijs en kennisclusters, (Europese) fondswerving**

### **2.6.1. Arbeidsmarktbeleid**

Wat betreft arbeidsmarktbeleid wordt rond de re-integratie en aanpak van voortijdig schoolverlaten al regionaal samengewerkt. Rond de aanpak van de crisis en het algemene arbeidsmarktbeleid wordt er in het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid samengewerkt met Alkmaar, Hoorn en Heerhugowaard. Meer agrarisch gerichte gemeenten hebben in mindere mate met deze problematiek te maken omdat die meer speelt in stedelijke gebieden in de hele regio.

### **2.6.2. Onderwijs en kennisclusters**

In de regio van de vier fusiegemeenten werkt Den Helder aan de ontwikkeling van een maritiem topkenniscluster met HBO onderwijs en onderzoek. Samenwerking met andere gemeenten kan daarbij van meerwaarde zijn, in ieder geval met ECN uit Petten, het composietenbedrijf in de Wieringermeer en het windmolentestcentrum in de Wieringermeer. Voor inwoners van Zijpe, Anna Paulowna en Wieringen, die werk of studie zullen vinden in dit te ontwikkelen kenniscluster, maakt het niet uit of hun gemeente wel of niet is gefuseerd met Den Helder. Dit geldt in zijn algemeenheid voor het volgen van onderwijs in het gebied. Overigens geldt ook hier weer dat de gemeenten Anna Paulowna, Zijpe en Wieringen wel vanuit organisatorisch en vanuit kennis- en capaciteitsoverwegingen baat hebben bij een fusie met Den Helder.

### **2.6.3. Fondswerving**

Wat betreft fondswerving is rond het Europees Sociaal Fonds (ESF) in het verleden regionaal samengewerkt. De EFRO-subsidie (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) is bedoeld voor specifieke projecten. Dat kunnen projecten zijn waar meerdere gemeenten bij betrokken zijn. Over het algemeen wordt voor de meer gecompliceerde fondswerving gebruik gemaakt van commerciële bureaus die landelijk en Europees werken. Rond concrete projecten kan samenwerking geregeld worden als dat noodzakelijk is. De grootte van een gemeente is niet bepalend voor het eventueel aanstellen van een subsidiewerver. Dat is meer afhankelijk van filosofie en cultuur in een gemeente. Fusie betekent dus niet per definitie meerwaarde voor een betere fondswerving.

## **2.7. Infrastructuur**

Het verbeteren van de bereikbaarheid is een belangrijke randvoorwaarde voor het verwezenlijken van de doelstellingen die zijn geformuleerd in het concept-Gebiedsdocument Noord-Holland Noord. Het is dan ook vooral een regionale kwestie. Belangrijke verbindingen voor heel NHN zijn de N9 en voor de Kop de N99. Dit betekent dat regionale samenwerking nodig is. Fusie biedt uitsluitend voordelen in het gemakkelijker maken van de bestuurlijke besluitvorming. Dit wordt nu voorbereid in ROVEZ-verband met negen afzonderlijke gemeentebesturen en vereist daardoor veel tijd en energie.

### 3. Strategische en toekomstvisie(s)

De vier gemeenten die de KW-variant vormen hebben allemaal een toekomstvisie of strategische visie die loopt tot 2015 of 2020. Voor de nieuw te vormen gemeente moet een nieuwe lange termijn visie worden opgesteld. In deze gezamenlijke visie ligt de ontwikkelingsrichting van de nieuwe gemeente naar de toekomst vast, gebaseerd op de kansen en meerwaarde die de nieuwe fusiegemeente biedt.

Geconstateerd kan worden dat binnen de gemeenten uit de KW-variant de ene gemeente grotere ambities heeft in de realisatie van de visies dan de andere. Het uitvoeren daarvan kost echter energie, tijd en geld. Het ingaan van een fusieproces kost eveneens veel tijd (ca. vijf jaar) en energie. Het fusieproces beoogt uiteindelijk een duurzame vergroting van de bestuurskracht wat ten goede moet komen aan burgers, bedrijven, instellingen, etc. Door de inspanning die het fusieproces vraagt, is er een risico dat de fusiepartners de eerste jaren meer intern dan extern gericht zijn. Daarmee kan de realisatie van de (al dan niet nieuw opgestelde) strategische/toekomst visie(s) in het gedrang komen.

In bijlage I is een overzicht opgenomen van de inwonertallen, oppervlakten (land en water) en het aantal buurtschappen van de gemeenten binnen de KW-variant.

### 4. Conclusies

Hieronder is een aantal conclusies getrokken op basis van de hiervoor beschreven beleidsterreinen en wat er in grote lijn over geconcludeerd kan worden. Voor sommige onderwerpen blijkt dat er een meerwaarde kan zijn als de fusie volgens de KW-variant plaatsvindt. Voor andere beleidsterreinen is er al samenwerking of is samenwerking tussen de vier gemeenten voldoende om verdere uitvoering aan het beleid te geven. Voor een groot aantal beleidsterreinen is een regionale aanpak noodzakelijk.

De volgende conclusies worden getrokken:

- a) Vooral de 'harde' beleidsterreinen economie, wonen, werken en infrastructuur een regionale aanpak vragen, dus een hoger schaalniveau van samenwerking vragen. Dit is in lijn met het Gebiedsdocument Noord-Holland Noord<sup>5</sup> dat stelt dat op het niveau van Noord-Holland Noord de hoofdthema's wonen, werken en infrastructuur in samenhang met elkaar moeten worden aangepakt. Een fusie van de vier gemeenten in de KW-variant biedt dan onvoldoende meerwaarde omdat deze hiervoor te kleinschalig is.
- b) De KW-variant heeft wel meerwaarde op het gebied van de 'zachtere' beleidsterreinen natuur en landschap, cultureel erfgoed en toerisme en recreatie omdat de uitvoering hiervan meer op het lokale niveau van de vier gemeenten ligt.
- c) Een bestuurlijke fusie tussen de vier gemeenten biedt mogelijkheden om voor een groter gebiedsareaal eenduidigheid te creëren in de uitvoering van beleid en dat heeft voordelen voor burgers en bedrijven. Voorbeelden hiervan zijn detailhandel en milieu.
- d) De gemeenten Anna Paulowna, Zijpe en Wieringen kunnen organisatorisch en vanuit kennis- en capaciteitsoverwegingen baat hebben bij een fusie met Den Helder. Deze gemeenten hebben een klein ambtelijk apparaat en hebben meer moeite om alle ontwikkelingen in wet- en regelgeving en planvorming op de verschillende beleidsterreinen goed te kunnen volgen en daarbij ook tijdig inbreng te leveren. Ook uit organisatorisch, kennis- en capaciteitsoogpunt levert een fusie schaalvoordelen op (efficiëntere, slagvaardigere organisatie en verbetering dienstverlening naar burgers en organisaties).<sup>6</sup>
- e) Op veel beleidsterreinen wordt al op regionaal niveau samengewerkt. Wanneer er door fusie minder gemeenten zijn, zullen de politiek bestuurlijke besluitvormingsprocessen makkelijker verlopen omdat er met minder partijen tot overeenstemming gekomen hoeft te worden.

<sup>5</sup> Noord-Holland Noord Duurzaam, Gebiedsdocument Noord-Holland Noord, Verstedelijkingsafspraken 2010-2020 Eindversie fase 1, 10-04-2009. In het Gebiedsdocument geven de overheden uit de regio Noord-Holland Noord (provincie en gemeenten) gezamenlijk aan wat zij als voornaamste ontwikkelingsopgaven zien voor de Kop van Noord-Holland.

<sup>6</sup> Op een aantal beleidsterreinen zoals wonen, bedrijventerreinen en de Waddenzee verricht Den Helder al de meeste werkzaamheden voor de kleinere gemeenten.

## Bijlage I

Overzicht van het aantal inwoners en land- en wateroppervlakte van de binnen de KW-variant betrokken gemeenten.

Gemeente	inwoners	oppervlakte	
		Land	Oppervlakte Water
Anna Pauwlowna	14.022	78,80	4,13
Den Helder	58.038	178,83	133,42
Wieringen	8.705	212,50	185,73
Zijpe	<u>11.558</u>	<u>116,34</u>	<u>2,17</u>
	92.323	586,47	325,45

### Gemeente Den Helder

(Provincie Noord-Holland)

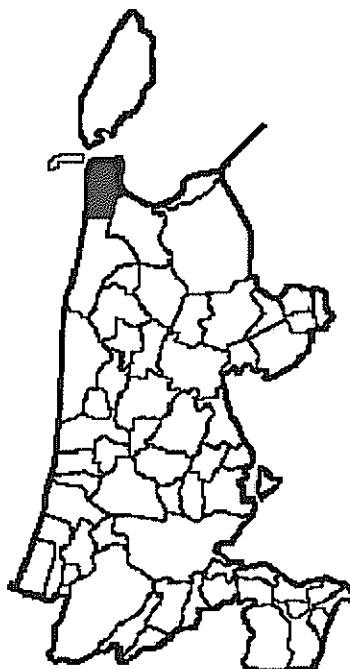
Inwoneraantal: 58.038

Oppervlakte: 178,83 km<sup>2</sup>

Wateroppervlakte: 133,42 km<sup>2</sup>

**Plaatsen, dorpen, gehuchten, stadsdelen (geen wijken)**

Den Helder, Huisduinen, Julianadorp



### Gemeente Wieringen

(Provincie Noord-Holland)

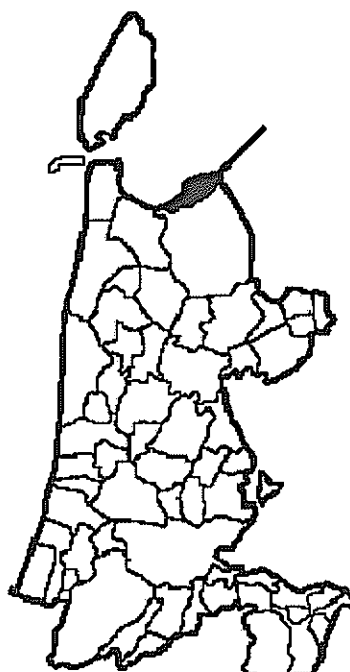
Inwoneraantal: 8.705

Oppervlakte: 212,50 km<sup>2</sup>

Wateroppervlakte: 185,73 km<sup>2</sup>

**Plaatsen, dorpen, gehuchten, stadsdelen (geen wijken)**

Dam, De Haukes, De Hoelm, Den Oever, Hippolytushoef, Hollebalg, Noordburen, Oosterklief, Oosterland, Smerp, Stroe, Vatrof, Westerklijf, Westerland



## Gemeente Zijpe

(Provincie Noord-Holland)

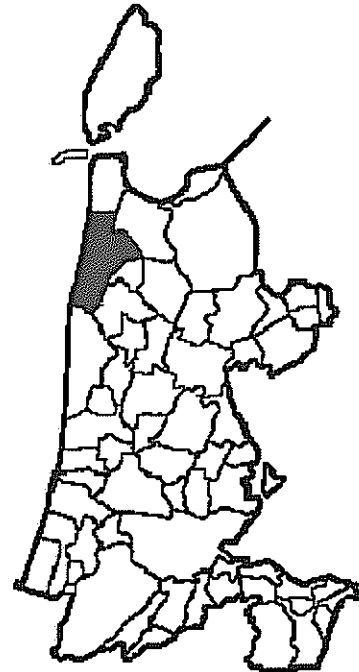
Inwoneraantal: 11.558

Oppervlakte: 116,34 km<sup>2</sup>

Wateroppervlakte: 2,17 km<sup>2</sup>

### **Plaatsen, dorpen, gehuchten, stadsdelen (geen wijken)**

Burgerbrug, Burgervlotbrug, Callantsoog, Groote Keeten, Oudesluis, Petten, Schagerbrug, Sint Maartensbrug, Sint Maartensvlotbrug, 't Zand



## Gemeente Anna Paulowna

(Provincie Noord-Holland)

Inwoneraantal: 14.022

Oppervlakte: 78,80 km<sup>2</sup>

Wateroppervlakte: 4,13 km<sup>2</sup>

### **Plaatsen, dorpen, gehuchten, stadsdelen (geen wijken)**

Anna Paulowna, Breezand, Nieuwe Sluis, Van Ewijcksluis, Wieringerwaard

